

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO ĮMONIŲ
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti skolų išieškojimo veiklos licencijos suteikimo, licencijos galiojimo sustabdymo ir panaikinimo tvarką, skolų išieškojimo įmonių teises, pareigas ir atsakomybę atliekant skolų išieškojimo veiksmus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Kreditorius** – fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padaliniai, kuris pagal sutartį ar teisės aktus turi galiojančią teisę reikalauti, kad skolininkas įvykdytų mokėjimo įsipareigojimą.

2. **Priežiūros institucija** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija, šio įstatymo nustatyta tvarka išduodanti skolų išieškojimo veiklos licenciją ir atliekanti skolų išieškojimo įmonių veiklos priežiūros funkcijas.

3. **Skola** – iš sutarties ar teisės aktų kilusi piniginė prievolė kreditoriui, kurios mokėjimo terminas yra praleistas.

4. **Skolininkas** – fizinis ar juridinis asmuo arba kita organizacija ar jų padalinys, kuris turi pareigą sumokėti skolą kreditoriui.

5. **Skolų išieškojimo įmonė** – skolų išieškojimo veiklos licenciją turintis ir į viešą skolų išieškojimo įmonių sąrašą įrašyta akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė, tikroji ūkinė bendrija arba komanditinė ūkinė bendrija, kurios veikla yra susijusi su fizinių ir juridinių asmenų skolų įgijimu ir (arba) administravimu, ir (arba) pagalba kreditoriams išieškant skolas.

6. **Skolų išieškojimo veikla** – skolos išieškojimo iš skolininkų veiksmai, kuriuos skolų išieškojimo įmonė atlieka savo arba kreditoriaus vardu.

7. **Smulkiojo ar vidutinio verslo subjektas** – suprantama taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

3 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

1. Šis įstatymas taikomas skolų išieškojimo įmonių vykdomai skolų išieškojimo veiklai, išieškant skolas iš fizinių asmenų ir iš smulkiojo ar vidutinio verslo subjektų.

2. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) skolų išieškojimo veiklai, kurią vykdo antstoliai, advokatai;
- 2) fiziniams asmenims, kurie įgyvendina savo reikalavimo teises;
- 3) juridiniams asmenims, kurie įgyvendina savo reikalavimo teises;
- 4) skolų išieškojimui, kurį vykdo valstybės ar savivaldos institucijos viešosios teisės srityje;
- 5) kitais įstatymų numatytais atvejais.

3. Šio įstatymo taikymo prasme savomis reikalavimo teisėmis laikomos pirminės reikalavimo teisės, kurios susidarė teikiant įprastines paslaugas, prekes ar darbus. Savomis reikalavimo teisėmis nelaikomos teisės, įgytos perleidus reikalavimo teises.

ANTRASIS SKIRSNIS

SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO VEIKLOS LICENCIJA

4 straipsnis. Skolų išieškojimo veiklos licencijos suteikiamos teisės

1. Skolų išieškojimo įmonė turi teisę vykdyti skolų išieškojimo veiklą tik turėdama priežiūros institucijos išduotą skolų išieškojimo veiklos licenciją ir būdama įrašyta į viešąjį skolų išieškojimo įmonių sąrašą, išskyrus šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje numatytas išimtis.
2. Skolų išieškojimo veiklos licencija išduodama tik tai įmonei, kuri atitinka visus šiame įstatyme nustatytus reikalavimus. Licencija negali būti perleista ar pereiti kitam asmeniui.
3. Skolų išieškojimo veiklos licencija išduodama neribotam laikui.
4. Skolų išieškojimo veiklos licencijos išdavimo, jos galiojimo sustabdymo ir panaikinimo tvarka ir sąlygos nustatytos šiame įstatyme ir skolų išieškojimo veiklos licencijavimo taisyklėse, kurias rengia ir tvirtina priežiūros institucija.

5 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonei, jos vadovui ir kontroliuojantiems asmenims taikomi reikalavimai

1. Skolų išieškojimo įmonės vadovu arba kartu veikiančiu asmeniu, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, skolų išieškojimo veiklai, negali būti asmuo, atitinkantis bent vieną iš šių sąlygų:

1) pripažintas kaltu padaręs baudžiamąjį nusižengimą, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą, susijusį su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jo teistumas nėra išnykęs;

2) tiesiogiai ar netiesiogiai valdo arba valdė kvalifikuotą įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį arba dalį, leidžiančią daryti lemiamą įtaką juridiniam asmeniui, arba yra ar buvo vadovu juridinio asmens, kuriam buvo panaikinta teisė verstis finansinių paslaugų teikimu, arba tas juridinis asmuo buvo pripažintas kaltu dėl šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyto nusikaltimo arba baudžiamojo nusižengimo, jeigu to asmens teistumas nėra išnykęs.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytais kartu veikiančiais asmenimis laikomi du arba daugiau asmenų, kurie, remdamiesi aiškiai sudarytu ar numanomu žodiniu arba rašytiniu susitarimu, įgyvendina arba siekia įgyvendinti savo teises, turimas pagal šioje dalyje nurodytą skolų išieškojimo įmonės įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį.

3. Skolų išieškojimo įmonė privalo ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo sprendimų priėmimo dienos pranešti priežiūros institucijai apie visus būsimus šio straipsnio 1 dalyje nurodytų asmenų pasikeitimus, kartu pateikdama šiame įstatyme nustatytą informaciją ir dokumentus, reikalingus įvertinti, ar naujai skiriami arba planuojami rinkti vadovai ir (arba) kiti asmenys atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Iš naujo paskirti arba išrinkti skolų išieškojimo įmonės vadovai gali pradėti eiti pareigas, o kiti asmenys – įsigyti skolų išieškojimo įmonės balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalį tik po to, kai priežiūros institucija pritaria jų kandidatūroms arba įsigijimo sandoriui.

4. Skolų išieškojimo įmonė privalo:

1) taikyti valdymo priemones ir vidaus kontrolės priemones, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi skolininko teisių;

2) taikyti politiką, kuria užtikrinamas teisingas ir etiškas elgesys su skolininkais;

3) taikyti valdymo priemones ir vidaus kontrolės priemones, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi asmens duomenų apsaugos taisyklių pagal galiojančius teisės aktus;

4) taikyti vidaus procedūras, kuriomis yra užtikrinamas skolininkų ir kitų asmenų skundų registravimas ir nagrinėjimas.

6 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonių profesinės civilinės atsakomybės draudimas

1. Skolų išieškojimo įmonės privalo apdrausti profesinę civilinę atsakomybę dėl žalos, galinčios atsirasti netinkamai vykdant skolų išieškojimo veiklą.

2. Skolų išieškojimo įmonė privalo turėti draudimo apsaugą, kurios dydis yra ne mažesnis negu 30 000 eurų, per visą skolų išieškojimo veiklos laiką.

7 straipsnis. Prašymas išduoti skolų išieškojimo veiklos licenciją

Įmonė gauna skolų išieškojimo veiklos licenciją ir yra įrašoma į viešąjį skolų išieškojimo įmonių sąrašą, jeigu atitinka šio įstatymo reikalavimus ir priežiūros institucijai pateikia šiuos dokumentus, duomenis ir informaciją:

- 1) nustatytos formos prašymą;
- 2) įmonės įstatus ar kitus steigimo dokumentus;
- 3) išplėstinį viešojo juridinių asmenų registro išrašą;
- 4) nustatytos formos anketą apie skolų išieškojimo įmonės vadovą ir įmonę kontroliuojančius asmenis;
- 5) dokumentus ir duomenis, patvirtinančius, kad įmonės vadovas ir kontroliuojantys asmenys atitinka šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalyje numatytus reikalavimus;
- 6) draudimo poliso kopiją;
- 7) nustatytos formos deklaraciją, kad įmonė atitinka 5 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus;
- 8) priežiūros institucijos nustatytų mokesčių sumokėjimą patvirtinančius dokumentus.

8 straipsnis. Skolų išieškojimo veiklos licencijos išdavimas ir viešasis sąrašas

1. Skolų išieškojimo veiklos licenciją išduoda ir joje įrašytus duomenis keičia priežiūros institucija.

2. Priežiūros institucija, išnagrinėjusi prašymą dėl licencijos išdavimo ir kartu su juo pateiktus dokumentus, duomenis bei informaciją, ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo prašymo gavimo dienos, išduoda arba atsisako išduoti skolų išieškojimo veiklos licenciją ar pakeisti licencijoje įrašytus duomenis. Priežiūros institucija taip pat turi teisę reikalauti papildomų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingų sprendimui priimti. Apie priimtą sprendimą priežiūros institucija praneša skolų išieškojimo įmonei raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

3. Jeigu priežiūros institucija paprašo papildomų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, reikalingų sprendimui priimti, arba juos savo iniciatyva pateikia prašymą dėl licencijos išdavimo pateikusi įmonė, sprendimą tvirtinti asmens prašymą arba atsisakyti tai padaryti priežiūros institucija priima ne vėliau kaip per 20 kalendorinių dienų nuo papildomų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos gavimo dienos.

4. Jeigu priežiūros institucija priima sprendimą išduoti skolų išieškojimo veiklos licenciją, priežiūros institucija įrašo skolų išieškojimo įmonę į viešąjį skolų išieškojimo įmonių sąrašą, kurį skelbia priežiūros institucijos interneto svetainėje.

5. Skolų išieškojimo veiklos licenciją atsisakoma išduoti, kai:

- 1) įmonė nepateikia šiame įstatyme nurodytų dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos, pateikia ne visus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją ir per nustatytą terminą dokumentų, duomenų ir (arba) informacijos nepapildo, pateikia neteisingus dokumentus, duomenis ir (arba) informaciją;
- 2) įmonė, jos vadovas ir (arba) kontroliuojantysis asmuo neatitinka šiame įstatyme nustatytų reikalavimų;
- 3) įmonė nesumoka priežiūros institucijos nustatyto mokesčio;
- 4) kitais šio įstatymo nustatytais pagrindais.

6. Sprendimas atsisakyti išduoti skolų išieškojimo veiklos licenciją privalo būti motyvuotas. Apie priimtą sprendimą ir jo motyvus skolų išieškojimo įmonė informuojama raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

9 straipsnis. Skolų išieškojimo veiklos licencijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Kai yra šio įstatymo nustatytų pagrindų, priežiūros institucija turi teisę sustabdyti arba panaikinti skolų išieškojimo įmonės veiklos licencijos galiojimą ir išbraukti įmonę iš viešojo skolų išieškojimo įmonių sąrašo.

2. Priežiūros institucija turi teisę sustabdyti skolų išieškojimo įmonės veiklos licencijos galiojimą, kai:

1) nepateikiama informacija, duomenys ir (arba) dokumentai, atsisakoma pateikti informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, pateikta informacija, duomenys ir (arba) dokumentai yra neteisingi;

2) įmonė, jos vadovas ir (arba) kontroliuojantysis asmuo neatitinka šio įstatymo nustatytų reikalavimų;

3) įmonė nesumoka priežiūros institucijos nustatyto mokesčio;

4) šiurkščiai arba pakartotinai per vienus metus pažeidžia šiame įstatyme nustatytus reikalavimus.

3. Priėmusi sprendimą sustabdyti skolų išieškojimo įmonės veiklos licenciją, priežiūros institucija apie tai informuoja skolų išieškojimo įmonę ir nustato 15 kalendorinių dienų terminą trūkumams pašalinti, išskyrus šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytą atvejį.

4. Priežiūros institucija panaikina skolų išieškojimo įmonės veiklos licencijos galiojimą, kai:

1) įmonė, jos vadovas ir (arba) kontroliuojantysis asmuo neatitinka šio įstatymo nustatytų reikalavimų ir per priežiūros institucijos nustatytą terminą įmonė nepašalina šių trūkumų;

2) nepateikiama informacija, duomenys ir (arba) dokumentai, atsisakoma pateikti informaciją, duomenis ir (arba) dokumentus, pateikta informacija, duomenys ir (arba) dokumentai yra neteisingi ir per priežiūros institucijos nustatytą terminą įmonė nepašalina šių trūkumų;

3) įmonė nevykdo skolų išieškojimo veiklos daugiau kaip 12 mėnesių;

4) skolų išieškojimo įmonė pripažįstama bankrutavusia, ji likviduojama ar pasibaigia kitais įstatymų nustatytais pagrindais;

5) kitais šiame įstatyme numatytais pagrindais.

5. Skolų išieškojimo įmonės veiklos licencijos galiojimas gali būti panaikintas priežiūros institucijos sprendimu gavus rašytinį skolų išieškojimo įmonės prašymą. Tokiu atveju skolų išieškojimo įmonė privalo pateikti:

1) prašymą panaikinti įmonės skolų išieškojimo veiklos licencijos galiojimą;

2) informaciją apie galiojančias reikalavimo teises, jeigu tokių yra;

3) informaciją apie teisių ir pareigų pagal galiojančias reikalavimo teises, jeigu tokių yra, perleidimą tretiesiems asmenims;

4) informaciją apie nepasibaigusias sutartis dėl skolų išieškojimo paslaugų teikimo, pradėtus ir vykdomus skolų išieškojimo veiksmus, jeigu tokių yra.

6. Sprendimas panaikinti skolų išieškojimo veiklos licencijos galiojimą privalo būti išsamiai motyvuotas. Apie priimtą sprendimą ir jo motyvus skolų išieškojimo įmonė informuojama raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

7. Skolų išieškojimo įmonei, kurios veiklos licencija sustabdyta arba panaikinta, draudžiama tęsti skolų išieškojimo veiklą. Panaikinus skolų išieškojimo veiklos licenciją, įmonė privalo nutraukti visas sutartis ir veiksmus, susijusius su skolų išieškojimo paslaugų teikimu.

8. Apie skolų išieškojimo įmonės veiklos licencijos sustabdymą ir panaikinimą skelbiama viešai priežiūros institucijos svetainėje ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos. Apskundus sprendimą dėl licencijos sustabdymo ar panaikinimo, apie priimtą sprendimą

priežiūros institucija skelbia viešai ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmetas skundas, įsiteisėjimo dienos.

9. Sprendimas dėl licencijos sustabdymo arba panaikinimo gali būti skundžiamas teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

10. Skolų išieškojimo įmonei, kurios skolų išieškojimo veiklos licencija panaikinta, licencija gali būti išduota pakartotinai šio įstatymo nustatyta tvarka, bet ne anksčiau kaip praėjus vieniems metams nuo licencijos panaikinimo dienos, išskyrus atvejus, kai licencija buvo panaikinta šio straipsnio 5 dalyje nurodytu pagrindu.

TREČIASIS SKIRSNIS

SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO ĮMONIŲ TEISĖS IR PAREIGOS

10 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonių veiklos principai

1. Skolų išieškojimo įmonės savo veikloje privalo vadovautis veiklos teisėtumo, veiklos etiškumo ir interesų pusiausvyros principais.

2. Skolų išieškojimo įmonei draudžiama:

- 1) teikti skolininkams klaidinančią informaciją apie įsiskolinimą;
- 2) bendrauti su skolininkais taip, kad būtų įžeidžiamas jų orumas ir (arba) garbė;
- 3) be skolininko sutikimo skambinti jam nakties metu, nuo 22 val. iki 6 val., taip pat valstybės švenčių dienomis.

3. Skolų išieškojimo įmonės savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, šiuo bei kitais įstatymais, kitais teisės aktais.

11 straipsnis. Informavimo apie skolą forma ir turinys

1. Skolų išieškojimo įmonė privalo informuoti skolininką apie skolą ir jos padengimo galimybes per 20 darbo dienų nuo skolos įgijimo dienos.

2. Skolininkui turi būti aiškiai ir glaustai pateikta tokia informacija:

- 1) pradinio kreditoriaus ir (arba) kreditoriaus vardas pavardė, pavadinimas, adresas;
- 2) skolų išieškojimo įmonės pavadinimas, kodas, buveinės adresas;
- 3) kokių pagrindu skolų išieškojimo įmonė atlieka skolos išieškojimo veiksmus;
- 4) reikalavimo teisės pagrindas;
- 5) informacija, kurios pakanka identifikuoti skolininką;
- 6) skolos suma, įskaitant pagrindinės skolos sumą, palūkanas, netesybas ir kitas mokėtinas sumas;
- 7) skolos grąžinimo terminas, įmokų dydis, jų mokėjimo periodiškumas;
- 8) skolos išieškojimo išlaidų atlyginimo dydis, kai skolų išieškojimo veikla yra susijusi su pagalba kreditoriams išieškant skolas;
- 9) mokėjimų nevykdymo pasekmės;
- 10) asmens duomenų tvarkymo pagrindas, tikslas ir terminas;
- 11) priežiūros institucijos pavadinimas ir adresas;
- 12) ginčų sprendimo tvarka.

3. Jeigu informacijoje skolininkui pateikta ne visa pagal šį straipsnį privaloma pateikti informacija arba informacijoje skolininkui apie reikalavimo teisės perleidimą nurodyta informacija yra klaidinanti, tokiu atveju skolininkas turi įvykdyti prisiimtus įsipareigojimus, tačiau jis neprivalo mokėti skolų išieškojimo įmonei palūkanų ir kitų išlaidų.

4. Kai skolininkas nevykdo savo finansinių įsipareigojimų pagal su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito sutartį, taikomi Lietuvos Respublikos su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatymo nustatyti netesybų ribojimai.

5. Kai skolininkas nevykdo savo finansinių įsipareigojimų pagal kitą sutartį, negu nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, gali būti taikomos netesybos, bet kuriuo atveju ne didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatytas kitas maksimalus netesybų dydis. Nutraukus sutartį skolininkui gali būti

taikomos netesybos, ne didesnės kaip 0,05 procento pradelstos sumokėti sumos už kiekvieną pradelstą dieną, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatytas kitas maksimalus netesybų dydis. Visais finansinių įsipareigojimų pagal sutartį nevykdymo atvejais, išskyrus atvejus, kai teisės aktuose nustatytas kitas maksimalus netesybų skaičiavimo laikotarpis, netesybos negali būti skaičiuojamos už ilgesnį kaip 180 dienų laikotarpį. Jokios kitos netesybos ir mokėjimai už finansinių įsipareigojimų pagal sutartį nevykdymą skolininkui negali būti taikomi.

12 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonių pareigos

Skolų išieškojimo įmonės privalo:

- 1) mokėti priežiūros institucijos nustatytus mokesčius;
- 2) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pateikti priežiūros institucijai informaciją apie aplinkybių, buvusių išduodant skolų išieškojimo veiklos licenciją, duomenų ir (arba) informacijos pasikeitimus, kai tik šie pasikeitimai įvyksta;
- 3) kitas šiame ir kituose įstatymuose bei teisės aktuose numatytas pareigas.

13 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonių teisės

Skolų išieškojimo įmonės, vykdydamos skolų išieškojimo veiklą, turi teisę:

- 1) saugoti skolininko asmens duomenis 10 metų po skolos padengimo, remiantis būtino tvarkymo ir teisėto intereso pagrindu;
- 2) disponuoti turima skolininko kontaktine informacija visose skolų išieškojimo įmonės žinioje esančiose skolininko bylose, siekiant užtikrinti išieškojimo proceso operatyvumą, efektyvumą ir ekonomiškumą;
- 3) gauti skolos išieškojimo išlaidų atlyginimą, priklausantį nuo skolos sumos. Maksimalius skolos išieškojimo išlaidų atlyginimo dydžius nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

14 straipsnis. Vekselių, čekių ir skolos raštų naudojimas

1. Skolų išieškojimo įmonei draudžiama priimti įmokas iš skolininko vekseliais, čekiais ar skolos raštais.
2. Skolų išieškojimo įmonė, pažeidusi šio straipsnio 1 dalyje nustatytą draudimą, turi atlyginti skolininkui visus nuostolius, susijusius su tolesniu vekselių, čekių ar skolos raštų naudojimu.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SKOLŲ IŠIEŠKOJIMO ĮMONIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪRA

15 straipsnis. Priežiūros institucijos teisės ir pareigos

1. Priežiūros institucija:
  - 1) prižiūri, ar skolų išieškojimo įmonės tinkamai laikosi šiame įstatyme ir jo pagrindu priimtuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų;
  - 2) inicijuoja šio įstatymo ir jo pagrindu priimtų teisės aktų pažeidimų nagrinėjimą;
  - 3) atlieka asmenų veiklos patikrinimus, jeigu pagrįstai įtaria, kad jie pažeidžia šį įstatymą ir jo pagrindu priimtus teisės aktus;
  - 4) bendradarbiauja su kitų valstybių narių ir užsienio valstybių atitinkamomis institucijomis;
  - 5) užtikrina gautos konfidencialios informacijos ir asmens duomenų apsaugą;
  - 6) atlieka kitas šiame įstatyme nustatytas funkcijas.
2. Priežiūros institucija, priežiūros institucijos nustatyta tvarka, savo iniciatyva ar gavusi skundą, turi teisę atlikti bet kurią iš šio straipsnio 1 dalyje priskirtų funkcijų ir skirti skolų išieškojimo įmonei šio įstatymo 20 ir 21 straipsniuose numatytas sankcijas.

16 straipsnis. Priežiūros institucijos teisė į informaciją

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti fiziniai ir juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai priežiūros institucijos prašymu privalo pateikti priežiūros institucijai informaciją, taip pat ir konfidencialią, duomenis, dokumentus, jų kopijas, reikalingus jos funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti.

2. Priežiūros institucija turi teisę kreiptis į kitų valstybių narių ar užsienio valstybių kompetentingas institucijas, finansų ir kapitalo rinkos priežiūros institucijas, už vartotojų teisių apsaugą atsakingas institucijas ar kitas institucijas, fizinius ir juridinius asmenis, kitas organizacijas ir jų padalinius su prašymu pateikti informaciją, reikalingą jos funkcijoms atlikti ir teisėms įgyvendinti.

PENKTASIS SKIRSNIS

ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS IR PAŽEIDIMŲ NAGRINĖJIMO TVARKA

17 straipsnis. Skolų išieškojimo įmonių atsakomybė

Ginčai dėl skolos ir (arba) su ja susijusių mokėtinų sumų, taip pat ginčai dėl reikalavimo teisės pagrįstumo nagrinėjami Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Šio įstatymo pažeidimų išankstinio nagrinėjimo tvarka

1. Pareiškėjas turi teisę pretenziją skolų išieškojimo įmonei pateikti tiesiogiai arba per priežiūros instituciją. Priežiūros institucija, gavusi pareiškėjo pretenziją, ją persiunčia skolų išieškojimo įmonei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje pretenzijoje turi būti nurodyta:

1) pareiškėjo vardas, pavardė, adresas (jeigu kreipiasi fizinis asmuo) arba pavadinimas, kodas, buveinės adresas (jeigu kreipiasi juridinis asmuo) ir duomenys ryšiui palaikyti;

2) pareiškėjui žinomos galimo šio įstatymo pažeidimo faktinės aplinkybės ir pridedami jas patvirtinantys pareiškėjo turimi dokumentai.

3. Skolų išieškojimo įmonė privalo priimti pretenziją, ją išnagrinėti ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo pretenzijos gavimo dienos priimti sprendimą pašalinti pažeidimą arba atsisakyti tenkinti pretenziją.

4. Priežiūros institucija savo iniciatyva arba pretenziją pateikusio ir su skolų išieškojimo įmonės sprendimu nesutinkančio suinteresuoto asmens prašymu turi teisę per 30 kalendorinių dienų nuo skolų išieškojimo įmonės sprendimo priėmimo dienos arba suėjus šio straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui pateikti sprendimą priimti sprendimą dėl ginčo.

19 straipsnis. Atsisakymas pradėti procedūrą

Pradėti prašymo nagrinėjimo procedūrą ir kelti bylą skolų išieškojimo įmonei atsisakoma, jeigu prašyme nurodyti faktiniai duomenys jau buvo patikrinti ir dėl jų priimtas priežiūros institucijos sprendimas.

20 straipsnis. Nuobaudos ir kiti priežiūros institucijos priimami sprendimai

1. Už šio įstatymo pažeidimus priežiūros institucija skolų išieškojimo įmonei gali skirti vieną iš šių nuobaudų:

1) skirti įspėjimą, kuris skelbiamas viešai;

2) įpareigoti asmenį, pažeidusį šio įstatymo reikalavimus, nedelsiant nutraukti neteisėtus veiksmus;

3) skirti baudą;

4) panaikinti skolų išieškojimo veiklos licencijos galiojimą.

2. Skiriant konkrečią nuobaudą, priežiūros institucija atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes, jų kiekį ir reikšmingumą, pažeidimo pobūdį, pažeidimo trukmę ir mastą, kitas reikšmingas aplinkybes. Įspėjimas gali būti skiriamas tik tuo atveju, jeigu

skolų išieškojimo įmonei per pastaruosius vienus metus nebuvo skirta nuobauda už šio įstatymo pažeidimus.

3. Priežiūros institucija, priėmusi sprendimą, privalo per 14 kalendorinių dienų nuo atitinkamo sprendimo priėmimo dienos sprendimą pateikti pareiškėjui ir skolų išieškojimo įmonei pranešama raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

4. Jeigu pažeidimas yra mažareikšmis ir (arba) jeigu šio įstatymo reikalavimų laikymasis gali būti užtikrintas kitomis priemonėmis, vadovaujantis teisingumo ir protingumo kriterijais, šiame straipsnyje numatytos poveikio priemonės gali būti neskiriamos.

5. Tuo atveju, jeigu nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytos nuobaudos skyrimo praėjo daugiau kaip 3 metai, yra laikoma, kad skolų išieškojimo įmonė yra nebausta.

6. Skolų išieškojimo įmonei už vieną pažeidimą gali būti skiriama tik viena iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nuobaudų.

7. Priežiūros institucija netaiko šio straipsnio 1 dalyje nurodytų poveikio priemonių, kai pažeidimas nenustatomas.

21 straipsnis. Baudos

1. Priežiūros institucija turi teisę skolų išieškojimo įmonei skirti šias baudas:

1) už priežiūros institucijos reikalavimo pateikti informaciją ir dokumentus, reikalingus pažeidimui tirti, nevykdymą ar netinkamą vykdymą, jeigu prieš tai įmonė buvo įspėta dėl šio reikalavimo nevykdymo, – nuo 200 eurų iki 500 eurų;

2) už priežiūros institucijos pagal šį įstatymą duotų nurodymų nevykdymą ar netinkamą vykdymą – iki 1 procento praėjusių metų bendrųjų metinių veiklos pajamų, tačiau ne mažiau kaip 100 eurų, arba nuo 50 eurų iki 100 eurų už kiekvieną nurodymo nevykdymo ar netinkamo vykdymo dieną, arba panaikinti veiklos licencijos galiojimą;

3) už kitus šio įstatymo ir jo pagrindu priimtų teisės aktų pažeidimus – nuo 200 eurų iki 500 eurų arba panaikinti veiklos licencijos galiojimą.

2. Pakartotinai per vienus metus padarius pažeidimą, už kurį jau buvo pritaikyta šio įstatymo nustatyta poveikio priemonė, gali būti skiriama bauda iki 10 procentų praėjusių metų bendrųjų metinių veiklos pajamų, tačiau ne mažiau kaip 5 000 eurų. Tais atvejais, kai sunku ar neįmanoma nustatyti juridinio asmens praėjusių metų bendrųjų metinių veiklos pajamų, priežiūros institucija turi teisę skirti juridiniam asmeniui baudą nuo 3 000 eurų iki 7 000 eurų.

3. Kai yra atsakomybė lengvinančių aplinkybių, bauda gali būti mažinama skiriant pusę šiame straipsnyje numatytos minimalios baudos. Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikomos aplinkybės, kai pažeidimą padaręs asmuo savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms atsirasti, nutraukė pažeidimą, bendradarbiavo su priežiūros institucija tyrimo metu, atlygino nuostolius ir (arba) pašalino padarytą žalą. Priežiūros institucija gali pripažinti atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis ir kitas šioje dalyje nenurodytas aplinkybes. Baudos mažinimas privalo būti motyvuotas priežiūros institucijos nutarimu (sprendimu).

4. Skundą dėl priežiūros institucijos sprendimo skirti baudą nagrinėjantis teismas, vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę skirti mažesnę baudą, negu šiame straipsnyje nustatyta minimali bauda, arba, nustatęs, kad pažeidimas yra mažareikšmis, juo nepadaroma esminės žalos šio įstatymo saugomiems interesams, ir vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais, turi teisę baudos neskirti.

5. Įmonei, kuri verčiasi skolų išieškojimo veikla neturėdama skolų išieškojimo veiklos licencijos, taikoma administracinė atsakomybė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse arba baudžiamoji atsakomybė Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse nustatyta tvarka.

22 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimo vykdymas

1. Priežiūros institucijos sprendimas turi būti įvykdytas ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo dienos, kurią šio įstatymo reikalavimus pažeidusiai skolų išieškojimo įmonei jis buvo įteiktas.

2. Apskundus priežiūros institucijos sprendimą dėl baudos skyrimo, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo, kuriuo atmestas skundas, įsiteisėjimo dienos.

23 straipsnis. Priežiūros institucijos sprendimo apskundimas

1. Pareiškėjas arba skolų išieškojimo įmonė, nesutinkanti su priežiūros institucijos sprendimu, turi teisę per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos apskusti jį teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

2. Kreipimasis į teismą sustabdo priežiūros institucijos sprendimo vykdymą.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.

2. Priežiūros institucija iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima sprendimus ir atlieka veiksmus, reikalingus šiam įstatymui įgyvendinti.

3. Skolų išieškojimo įmonės, kurios šio įstatymo įsigaliojimo metu vykdo skolų išieškojimo veiklą, privalo per 3 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos priežiūros institucijai pateikti šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją.

4. Skolų išieškojimo įmonės, priežiūros institucijai pateikusios šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytus dokumentus ir informaciją, turi teisę verstis skolų išieškojimo veikla 5 mėnesius nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. gruodžio 31 d. nustato skolų išieškojimo išlaidų atlyginimo dydžius.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia

Seimo nariai

Andrius Palionis

Rimantė Šalaševičiūtė

Valius Ažuolas

Jonas Pinskus